

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvirni nedelji in
praznikih).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ!

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 256. — Štev. 256.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 3, 1939 — PETEK, 3. NOVEMBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

KONGRES ODPRAVIL EMBARGO

Zavezniki bodo dobili pomoč iz Amerike

WASHINGTON, D. C., 3. novembra. — Usoda embarga ali prepovedi pošiljati orožje katerikoli pojujoči se državi, je bila zapečaten v kongresu sinoči, ko je poslanska zbornica z večino, ki je prenetila celo vladne voditelje, zavrnila dosedanja nevtralnostno postavbo z 243 glasovi proti 181.

Ker je prejšnji teden že tudi senat istotako preklinal embargo, bo predsednik Roosevelt najbrže že danes podpisal predlogo, kajti predsednik je sedanjše izvanredno zasedanje kongresa sklical v edinem namenu, da odpravi embargo.

KONGRESNIKE JE SPODBUDIL MOLOTOV

Poslancem je dal posebno pobudo sovjetski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov s tega, ker je napadel ameriško vnanjo politiko, ter so se tako republikanci kot demokrati združili z vladnimi silami in glasovali za predlogo, ki odpravlja dosedanja nevtralnostno postavbo in embargo. Po novi postavi bodo mogle Združene države prodajati vojni material vsem vojskujočim se državam proti takojšnjemu plačilu v gotovini.

ZASEDANJE KONGRESA BO ODGODENO

Ker je kongres dovršil svojo nalogo, za katero je bil sklical na izvanredno zasedanje, bo najbrže danes ali jutri odgoden.

Povodenj naročil za vojaški materijal

WASHINGTON, D. C., 3. nov. — Vsled odprave embarga na orožje bodo iz Evrope prišle cele povodnji naročil, ki bodo po mnenju washingtonske vlade predstavljala vrednost nad milijardo dolarjev.

Se predno je poslanska zbornica sprejela predlogo za odpravo embarga, je francoska misija sklenila kupno pogodbo za 4600 motorjev za aeroplan v vrednosti \$50,000,000. Angleška misija pa se ravno sedaj pogaja za dobavo 1600 vežbalnih aeroplanov.

POŠILJATEV AEROPLANOV JE BILA ZADRŽANA

Vsled dosedanjega embarga ni bilo že od septembra mogoče poslati zaveznikom 600 aeroplanov, ki so že zgrajeni in pripravljeni za prevoz. Poleg tega pa namerava Francija še kupiti 3800, Anglija pa 4000 aeroplanov. Švedska misija se pogaja za nakup 250, Belgija pa za 200 aeroplanov. Švedska misija se pogaja za nakup 250, Belgija pa za 200 aeroplanov.

ZAVEZNIKI BODO KUPOVALI ŠE DRUGO BLAGO

Angleži in Francozi bodo potrebovali različne vrste aeroplanov, poleg tega pa bodo kupovali še vsakovrstno blago, kot: truke, motorna kolesa, obleko, stroje, poljske kuhinje, razstreljiva, živež, zdravniško orodje, razne potrebščine za bolnišnice, električne svetilke, plinske maske, potrebščine za pontonske mostove, stroje za čiščenje vode, ambulance, šotore, konj-ka sedla, telefone in druge slične potrebščine.

Vsled odprave embarga bo mogoče takoj poslati Angležem in Francozom okoli 300 že izgotovljenih aeroplanov. Aeroplani, ki bodo izročeni Angliji, veljajo \$14,680,807, aeroplani za Francijo pa \$58,205,739.

AMERIŠKA INDUSTRIJA BO DOZIVELA VELIK RAZMAH

Uradni krogi smatrajo tuja naročila kot veliko pobudo za razmah ameriške industrije, pa tudi za povečanje domače obrambe. Tovarne, ki izdelujejo aeroplan, orožje in municijo bodo morale biti povečane, vsled česar bo tudi Ameriki mnogo pomagano, ako bi bila kdaj zapletena v kako vojno. Ameriške tovarne pa bodo mogle zadostiti vsem tujim naročilom, ne da bi izdelovanje za domačo potrebo zato kaj zaostalo. Za ameriško armado in mornarico je naročenih 4000 aeroplanov in pri izdelovanju bodo ameriški aeroplani imeli prednost pred tujimi naročili.

Delavske in gospodarske vesti

Nadaljna tovarna je prenehala obratovati

DETROIT, Mich., 1. nov. — Včeraj je nehala obratovati nadaljna tovarna Chryslerjeve korporacije in sicer oddelek v katerem izdelujejo truke. Pogajanja med zastopniki korporacije in zastopniki unije niso dosedaj rodila še nobenega uspeha. Priloge se je zmanjšala za celih 52 odstotkov.

KOMPANIJSKA unija naj vrne assesment

WASHINGTON, D. C., 2. nov. — National Labor Relations Board je sinoči odredil, naj Western Union Telegraph Company v New Yorku razpusti Association of Western Union Employess, češ, da je to kompanijska unija, ki nima pravice zastopati uslužbencev pri kolektivnih pogajanjih. Unija je bila reorganizirana 5. julija 1935 in izza s tega časa je kompanija odtrgovala uslužbencem članarino od za služka. V teku petih let je na ta način nakolektala nad petstotisoč dolarjev. Ves ta denar mora kompanija vrniti uslužbencem. Vseh uslužbencev je 48,000, in mesečna članarina je znašala od 25 do 30 centov. Po zatrdilu Delavskega urada krati kompanijska unija delavcem svobodo, vsled česar je bil odrejen njen razpust. Delavci so se hoteli pridružiti že CIO organizaciji in uniji telegrafistov, ki posluje pod Delavsko federacijo, toda kompanija je to preprečila.

PRISTANIŠKI delavci prete s stavko

International Longshoremen's Association, ki pripada Ameriški delavski federaciji, namerava proglasiti štrajk. V tem slučaju bo prizadetih deset parobrodskih družb in paroplovba bo povsem ohromljena. V torek zvečer se je vršilo v New Yorku zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 1200 unijskih članov. Če bo izbruhnila stavka ali ne, se bo odločilo do sobote.

Opolnoči je namreč potekla pogodba, ki določa za pristaniške delavce 95 centov plače na uro. Pogodbo bo treba obnoviti Unija zahteva v bodoče za svoje člane \$1.05 na uro.

Preti pa še druga stavka pristaniških delavcev. Odbor National Maritime unije, ki pripada CIO, je obvestil delodajalce (American Merchant Marine Institute), da bo prosil narodni odbor dovoljenje, da sme zastavkati. Pogajanja med unijo in parobrodskimi družbami so že pred petimi tedni dospela na mrtvo točko. Pristaniški delavci, pripadajoči CIO, bi zastavkali šele po preteku treh tednov, kajti tako dolgo bo še v veljavi sedanja pogodba.

Mornarji bodo dobili bonus

Mornariška unija je sklenila z United States Lines pogodbo, da bodo mornarji, nahajajoči se v nevarnem vodstvu, dobili bonus. Mornarjem na potniških parnikih bo v času, ko se bo nahajal parnik v nevarni coni, povišana plača za štirideset odstotkov, dočim bodo mornarji na tovornih parnikih dobili na mesec od \$30 do \$40 bonusa. Osebna lastnina vsakega mornarja bo zavarovana za \$150.

Sramotno nizka plača

Državni delavski department je ugotovil, da so strežajke po newyorških restavracijah sramotno nizko plačane. Posebni preiskovalci delavskega departmenta so preiskali tozadnevne razmere v 2348 restavracijah. Dosti strežajke zaslužijo napitnino vred komaj devet dolarjev na teden, dočim zaslužijo nekateri samo po sedem ali šest dolarjev. Delavski department bo skušal zanje izposlovati minimalne plače in maksimalni delovni čas.

V newyorških restavracijah je zaposlenih nad 50,000 delavk.

Stavka pri Chryslerju

DETROIT, Mich., 2. nov. — Zvezni delavski posredovalec James F. Dewey je določil novo konferenco med zastopniki Chryslerjeve korporacije in zastopniki unije. Vsa njegova dosedanja prizadevanja za dosego sporazuma so bila brezuspešna.

Izdaten bonus

NASHUA, N. H., 2. nov. — International Shoe Co., ki ima svoj sedež v St. Louisu je naznanila, da bo dne 27. novembra plačala svojim delavcem \$6,000,000 bonusa. Vsi delavci, ki zaslužijo manj kot \$50 t-

denško, bodo dobili dvojno plačo. V tukajšnji tovarni jih je zaposlenih sedemsto.

CIO protestira

WASHINGTON, D. C., 2. nov. — CIO mornariški odbor je obtožil U. S. Maritime Commission in Bureau of Marine Inspection and Navigation, da v družbi lastnikov parobrodskih kompanij kratica pravice delavcev. Komisija in nadzorni urad baje delujeta roko v roki s parobrodskimi družbami ter zamujata, če se delavcem krivica godi.

Michiganski governer posreduje

DETROIT, Mich., 2. nov. — Dickinson, governer države Michigan, in državni posredovalni urad sta danes nastopila kot posredovalec v pogajanjih med Avtomobile Workers unijo in Chryslerjevo korporacijo. Vsled stavke je prizadetih nad stotisoč delavcev.

Požar v srebrnem rudniku

TONOPAH, Nevada, 2. nov. — V tukajšnjem srebrnem rudniku počiva vse delo, ker je v Belmont rovu izbruhnil ogenj, ki se širi z veliko naglico. Goreti je začelo tudi par lesenih poslopij ob vhodu v rov. Vsa prizadevanja ognjegašev so bila dosedaj brez uspeha. Povzročena škoda na raznih strojih znaša že sedaj nad stotisoč dolarjev. Tukajšnji srebrni rudnik je eden največjih svoje vrste v Združenih državah.

VSE, KAR JE PRAV

WEBSTER SPRINGS, W. Va., 2. nov. — Tukaj se je poročila 64 letna Mrs. Emma Garvin z 22 letnim Williamom Sharpom. Nevesta ima 47 vnukov in med njimi jih je precej, ki so starejši kot je njen mož.

Iz Jugoslavije

MADŽARSKA SE PRIDRUŽUJE BALKANU

BEOGRAD, 30. okt. (J.K.)—Dopisnik beograjskega lista "Vremena" poroča iz Budapešte, da se v razpravljanju o krepkem vzajemnem sodelovanju južnovzhodnih evropskih dežel, ki je v Budapešti zelo živo, postavlja kot najvažnejše vprašanje to, kakšno obliko naj dobi to vzajemno sodelovanje. Po mnenju ogrskih trgovskih krogov bi naj bila Jugoslavija prva, s katero je treba vzpostaviti odnose, z ozirom na celokupno politično, gospodarsko in kulturno življenje. V Budapešti govorijo o trgovskih razgovorih med Jugoslavijo in Ogrsko, ki se imajo skoro začeti. Ker je Ogrska Jugoslaviji v zamenjavi za 62 milijonov dinarjev na dolgu, se izraža v ogrskih ekonomskih krogih pripravljenost, da se bo ta saldo poravnal z izvozom ogrskih strojev in prometnih sredstev v Jugoslavijo. V ogrskih političnih in trgovskih krogih se medtem podurja to, da so dani vsi predpogoji za vzajemno sodelovanje med Jugoslavijo in Ogrsko, in da se to sodelovanje da uporabiti za osnovo nadaljnjemu sodelovanju med državami južnovzhodne Evrope.

NEVTRALNI BLOK BALKANSKIH DRŽAV

BEOGRAD, 30. okt. (J.K.)—Dopisnik beograjskega lista "Politike" poroča iz Bukarešte, da se v romunskih vodilnih političnih krogih s kar največjim zanimanjem razpravlja dejanska možnost ustvaritve bloka nevtralnih držav v balkansko-podonavskem območju. V gotovih poučenih diplomatskih krogih se zatrjuje, da more skoro priti do sestanka zastopnikov vseh teh držav in da ima ta sestanke lahko zelo važne posledice za odstranitev težkoč, kolikor jih je še, in za spojitev balkanskih in podonavskih dežel v en blok.

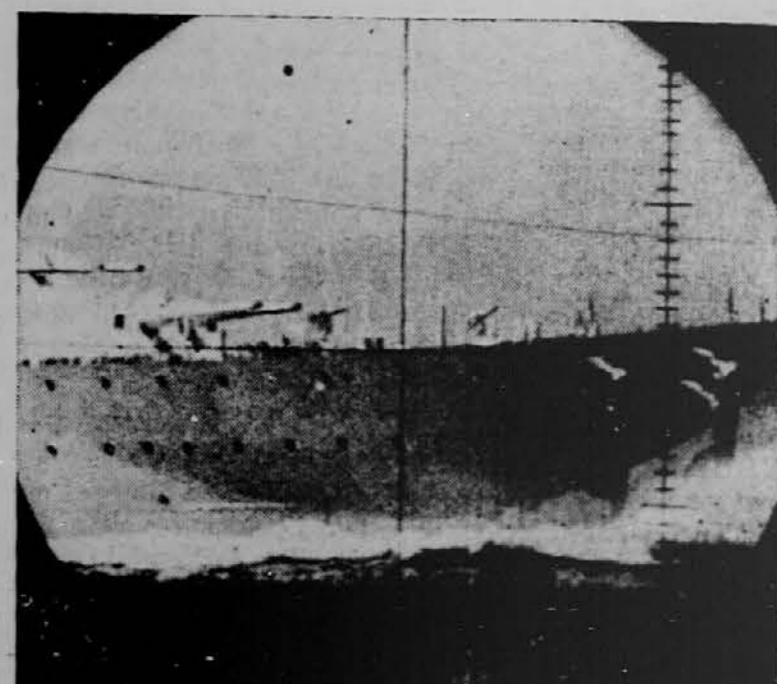
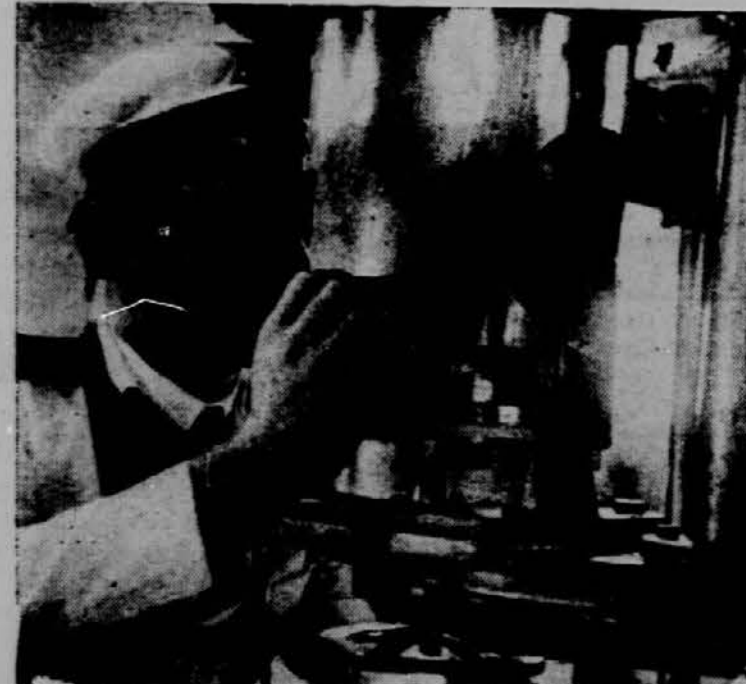
VOLTIVE ZA NARODNO SOBRANJE

BEOGRAD, 30. okt. (J. K.)—Iz Sofije se poroča, da bo nova vlada dr. Kjosovanova vodila politiko stare, prejšnje vlade, posebno pa še, kolikor se tiče njene zunanje politike. Ta politika gre, kakor se govori v sofijskih političnih krogih, za obdržanje dobrih sosednjih in prijateljskih odnosov z vsemi drugimi državami, potem za nevtralnostjo v evropskem sporu in odstranjevanjem težkoč z mirnim potom. Izdan je bil vladni ukaz za razpustitev Narodnega Sobranja in razpis volitev za novo Sobranje. V pojasnilu je navedeno, da gotova izpremenba stanja v Evropi in dogodki, ki so nastali vsled tega, silijo vlado k temu, da ponovno preskusi narodovo razpoloženje ter da priliko narodu, da svobodno izrazi svoje želje.

ZMAGA zaveznikov je Ameriki potrebna

WASHINGTON, D. C., 1. nov. — Demokratični kongresnik Sirovich iz New Yorka se je včeraj v kongresu zavzemal za odpravo embarga ter dejal, da bo za Združene države velikega pomena, če bodo v sedanjih vojni zmagali zavezniki. — Zmaga naciev, — je rekel, — bi bila slična ogromnemu topu, čigar žrelo bi bilo namerjeno na ameriške ustanove. Poraz naciev bi bil spomenik človečnosti, dostojnosti in pravičnosti. Širok Atlantik nastegne zaščiti pred sovražnimi letalci in sovražnim brojnimi vojnimi zmagali zavezniki. — Zmaga naciev, — je rekel, — bi bila slična ogromnemu topu, čigar žrelo bi bilo namerjeno na ameriške ustanove. Poraz naciev bi bil spomenik človečnosti, dostojnosti in pravičnosti. Širok Atlantik nastegne zaščiti pred sovražnimi letalci in sovražnim brojnimi vojnimi zmagali zavezniki.

OPAZOVANJE CILJA IZ NAJVEČJE PODMORNICE

Častnik francoske podmornice Le Surcouf pazi na bližajočo se ladjo, ko velikanska podmornica pluje pod vodo in preži po sovražni ladji. Na desni je bojna ladja, ki pluje skozi "oko" periskopa. Francija ima približno sedemdeset submarinov. Večina teh je v Sredozemskem morju in varujejo francosko in angleške trgovsko črto v Afriko in Indijo.

“GLAS NARODA”
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakur, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

En celo leto vsakega lista za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
En celo leto vsakega lista za Kanado	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.75	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta .. \$1.25	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$4.—

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

DELAVSKE URAD V LUČI STATISTIKE
Trgovska zbornica newyorške države je objavila poročilo o delavskih sporih v Združenih državah pred ustanovitvijo in po ustanovitvi National Labor Relations Boarda (NLRB).

Soglasno s statistiko, se je število štrajkov več kot podvojilo v treh letih po ustanovitvi Odbora za delavske odnose. Poročilo skuša vzbuditi v javnosti vtis, da je NLRB odgovoren za povečano število štrajkov.

Trgovska zbornica se poslužuje povsem preprostega načina. Vzela je troje let najhujše depresije, 1932-1934, ter jih primerja s tremi razmeroma dobrimi leti 1936-1938.

Sleheri, ki mu je količjak znana zgodovina dela, ve, da so v času depresije štrajki redka prikazen, dočim so na dnevnem redu, kakorhitro se razmere v industriji izboljšajo.

Trgovska zbornica je opustila leta 1935, dasi je bil Delavski urad organiziran meseca oktobra, 1935.

Vzemimo torej leta 1933-1935 ter jih primerjajmo z 1936-1938. Ni pa treba upoštevati samo števila štrajkov, pač pa tudi število vsled štrajkov prizadetih delavcev in pa število izgubljenih delovnih ur.

Iz poročil delavskega departmanta je razvidno, da je bilo znašalo 1933-35 število štrajkov 5,565, prizadetih je bilo 3,752,180 delavcev in izgubljenih je bilo 51,920,414 delovnih ur.

1936-38 je bilo pa 9,684 štrajkov, 3,337,645 delavcev prizadetih in 51,475,086 delovnih ur izgubljenih.

Izza ustanovitve Delavskega urada se je število štrajkov skoro podvojilo dočim je znatno manj delavcev štrajkalo in je bilo manj delovnih ur izgubljenih.

To je predvsem zaradi tega značilno, ker so se industrijski odnosi izboljšali v razmeroma dobrih časih, dočim bi se po dotlej veljavnem pravilu morali poslabšati.

Izza oktobra 1935 se je Delavski urad pečal s 23,949 slučajih, 19,974 jih je bilo uravnanih, med njimi več kot polovica potom medsebojnega sporazuma, 3,975 slučajev še čaka uravnave.

To dokazuje obsežnost in važnost naloge, ki si jo je zadal delavski urad.

NOBLOVA NAGRADA IN FAŠIZEM

Letošnja Noblova nagrada za medicino je bila prisojena nemškemu profesorju Gerhardu Domaghu. Dr. Domagh nagrade ne bo smel sprejeti.

Nacijska vlada je namreč jezna na Noblov odbor, ker je prisodil leta 1935 mirovno nagrado Nemen Karlu von Ossietzckemu. Pacifist Ossietzky je bil nacijski vladi trn v peti, ker je nasprotoval njeni politiki. Hitler je poslal Ossietzkega v koncentracijsko taborišče in ga pustil tam umreti, ker si je drznil domnevati, da bo pahnila nacijska vlada Nemčijo v vojno.

Schuschnigg obupan

PARIZ, Francija, 2. novembra. — List “Paris Soir” pravi, da je dr. Theodore Vernon, ki je profesor zgodovine na Dunaju in ki je prišel te dni v Paris, prinasel poročilo, da je bivši avstrijski kancler dr. Kurt Schuschnigg zelo bolan in da ne upa, da bi še kdaj prišel živ iz svoje ječe v Metropole hotelu.

Kot pravi dr. Vernon, živi dr. Schuschnigg v podstrešni sobi hotela, v katerem ima nemška tajna policija svoj glavni stan in da ga ne sme nikdo drugi obiskati, kot edino njegova žena.

Tajna policija ga sili, da neprestano posluša gramofonske plošče, na katerih govori kancler Hitler, kar dr. Schuschnigg zelo vznemirja in draži.

NEMCI SO BILI POKLICANI IZ TURČIJE

ISTANBUL, Turčija, 13. novembra. — Nemške oblasti so naročile vseh nemških državljanom na Turškem, da čimprej odpotujejo iz Turčije. Med Nemci se je takoj pokazalo veliko pripravljanje za odhod. Po evetovni vojni, odkar je Nemčijo vezalo veliko prijateljstvo do Turčije, se je v Turčiji naselilo mnogo Nemcev.

Ko so se pogajanja med Turčijo in Rusijo razbila in je Turčija sklenila zvezo z Anglijo in Francijo, je med nemškimi državljanji zavladal velik nemir in kmalu nato je že nekaj Nemcev naglo odpotovalo iz Turčije.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Zlati časi. — Ko sem oni dan opozoril eno izmed naših bolniških strožnic, na posebno kuhariko prilogo, ki je vžela v nekem pittsburskem dnevniku, mi odvrne:

— Oh, saj jaz ne kuham in se tudi prav nič za to ne zanimam.

— Tako? Nu, dokler si sama, je že prav, ampak kadar se poročiš? Ali še ne veš, da ljubezen v zakonu gre skozi želodec?

— Toda John, ta tvoja opazka ni na mestu. Ali še ne veš, da v doglednem času (to se pravi, mi bomo nekali) ne bo prehrana ljudstva odvisna od farmerskih pridelkov in kuhinjske umetnosti temveč od učenjakov-kemičev, ki bodo v laboratorijih izdelovali hranilne kroglice, kapljice in praške, vsebujoče vse redilne snovi, ki jih rabij naše telo.

— Pa tudi to ne bo zadnja beseda v človeški prehrani — se oglasi druga strožnica, slišavši ta pogovor. Pride namreč čas, ko ne bo potreba ne več kroglice, ne kapljice, ne praškov. Učeni kemisti bodo kar naprej od časa do časa naše ozračje z vsemi potrebnimi življenjskimi elementi in z rednim vdihanjem zraka bomo sprejeli vase vse, česar rabi naše telo za razvoj in ohranitev.

— To pa bodo res zlati časi — pristavi prva strožnica — ker nam ne bo potreba delati za hrano, temveč samo za streho in obleko.

— Eh, obleka ne pride preveč v poštev, — sem jaz pristavil — kajti fistih par čevljev blaga, ki si ga obesite okoli pasu, ne šteje dosti. Sicer pa zgodovina se ponavlja, in da pride do popolnega izraza enakopravnosti obeh spolov, zategadelj bo vpeljana ena moda enako telesno odelo za nežni in močni spol, ki sta ga prikrat nosila Adam in Eva — figovo listje.

Rojakova kritika. — Doli v mestu, blizu sodnijske trdnjave sem pred kratkim naletel na rojaka, ki me ustavi in po kratkem pozdravu prične:

— Ivan, ali vžameš ti vedno oči s seboj, kadar se podaš od doma?

— Pa ne samo oči, marveč tudi ušesa.

— Kaj pa spomin, ali tega tudi imaš vedno s seboj?

— Ne samo po dnevi, temveč tudi po noči, ker se zjutraj spomnim, kaj sem sanjal.

— Če je tako, potem takem na ali tvoje oči niso za nič, pa je tvoj spomin kot rešeto, da gre skoro vse skozi. Zadnje si precej dobro opisal naš novi

Planetarium, toda dosti zanimivih stvari si kar lepo izpustil. Tako nisi nič omenil ogromnega projektorja, ki pričara zvezle ne umetno narejeno nebo, kadar kažejo “stars show.” Ima 105 posameznih steklenih luči in lahko projektira istočasno 10.000-lik. Izgleda kot kaka velikanska koblica ali druga pošast ter stane \$135.000. Nadleže so mnoge vage ali tehtnice, ki ti povejo, koliko bi tehtal na raznih zvezdah in planetih. Ena ti pokaže, ako stopiš na njo, tvojo težo na solnem, ki bi bila 2000 funtov, ako imaš 150 funtov. Druga ti pove težo na največjem planetu Jupiteru. 475 funtov. Zopet druga, koliko bi vagal na luni, samo 24 funtov, in tako dalje. (Ta razlika kot znano, prihaja od razne obsežnosti nebesnih teles. Čim večje je nebesno telo, zvezda ali planet, temvečjo privlačno silo ima, ki jo imenujemo teža. Ako bi torej topovo kroglo mnogo tisoč milj vstrelil, da bi ne imela zemlja do nje več nobenega vpliva, bi krogla ne imela absolutno nobene težave več in bi ne mogla pasti doli, temveč bi prosto plavala po prostoru. — Opomba pisčeva.

Potem vidiš v Main Hall veliko nihalo ali “Foucault pendulum,” ki ti jasno kaže, da se zemlja vrti okoli svoje osi, kajti, dočim se poslojpe z zemljo vred zaobrne, se bo nihalo, ki je 36 čevljev dolgo, vedno v isto smer zibalo. Zanimiv je tudi izum hrvatskega rojaka in iznajditelja na električnem polju Nikola Tesla coil in druge pritlikave, potrebne za demonstracijo najvišje električne napetosti.

In s pozornostjo je vpreden istotako velik model novega 200 inčnega teleskopa, ki bo postavljen na gori Palomar v Californiji in bo največji na celem svetu. In še več drugih stvari je, katerih nisi niti omenil.

— Da, prijatelj, lahko je govoriti, nekaj drugega pa storiti. Ako bi hotel vse opisati, bi v listu za nobeno drugo stvar ali novico ne ostalo prostora. Sicer pa se ta moja tedenska kolona imenuje “kotichek”, ta beseda pa znači nekaj majhnega, omejenega, torej se moram držati v tesnih določnih mejah in se omejiti vselej na najvažnejše.

Bele vrane. — Glasom časniških poročil ne mine skoro tedna, da se ne bi v našem mestu in okolici obhajala kaka zlata poroka ali celo dve. Nu, čez 50 let bodo take poroke silno redek pojav (bele vrane, kajti razporoke, katerih kmalu ne bo manj kot porok, zavzamejo svoje mesto nekoliko pre zgodaj, okoli 49 let prej preden se bi imel vršiti 50-letni jubilej skupnega življenja.

Kam smo prišli? — Dolg zvezec vlade Združenih držav znaša danes 41,000 milijonov dolarjev. Na vsako osebo v Uniji, moža, žensko, in otroka pride natančno — \$315. Kje pa so še državni (deželni) okrajni, mestni in privatni dolgovi? Od leta 1933 ko je nastopil Roosevelt, se je zvezni dolg skoro podvojil. Leta 1917 ko so Združene države stonile v svetovno vojno, je naš dolg znašal komaj 12000 milijonov ali borih \$12 na osebo. Ta ogromni dolg je ena izmed cokolj, ki ovirajo prosti polet splošni prosperiteti. Ni torej nič čudnega, da je nekdo priporočal, naj bi se k Litinijam vseh svetnikov dodala prošnja: “Finančne krize, denarnih zadrec in vsakojakih dolgov — reši nas, o, Gospod!”

Ženska iz Hrvatske. — Pred kratkim sem prečital zanimivo črtico znanega ameriško-

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES OSIROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

sloven-kega pisatelja Lojze Alamiča “Woman from Croatia” ki je izšla Sunday Evening Post z dne 21. okt. Jaz ne podpisem prav vsega, kar je on napisal že v svojih knjigah, ampak ta članek mu je v čast. Pred 50 leti se je izselil ubogi hrvatski seljak Mihajlo doma od Severina. Bil je eden prvih hrvatskih naseljencev v Ameriki in za cilj si je izbral Calumnet, -redišče bakrenih rudnikov. Tu je kanil ostati toliko časa, da si kaj prileži in nato se vrne domov, ali čez leto dni se je premislil in poslal po Majdo, svojo mlado močno ženo, s par malimi otroci. Tu so potem delali, trpeli in hranili v namenu, da pridejo kdaj do blagostanja, kar se jim je tudi posrečilo.

Majda, da-iravno z vedno večjo lastno družino se je mučila s polno hišo boardnikov ter delala 16 do 18 ur, vzlie temal, pa je k maši redno zahajala, ne samo ob nedeljah, temveč tudi čez teden. Umela se je tudi na domače zdravilstvo ter ozdravila manjše bolezni in lažje poškodbe pri delu. Bila je vzor delavne, vztrajne in požrtvovalne in koščene žene, matere in gospodinj, sama poseobljena ljubezen, delo in krotkost. Zolaj ima čez 80 let ter je obkrožena od krdela sinov, vnukov in pravnukov. Več življenja ji teče v zadovoljnosti le dve reči obžaluje: da ni imela nobene hčere, s katero se bi mogla bolj zaupno pomeniti, nego s kako sinovo, in pa da niti eden izmed mnogih sinov ni postal duhovnik.

Zgodovina te vrle hrvatske žene in njene družine je tudi zgodovina premnoge lovsenske matere in slovenske družine.

Bolniki. — V naši Mercy bolnišnici se nahajata Fr. Križnar in Mike Moran, oba iz West Newton, Pa. Prvi operacije za kilo, drugi pa ima neke notranje poškodbe. Zelim obema skorajšnega okrevanja. Pozdrav!

Naročite se na “Glas Naroda,” najstarejši slovenski časnik v Ameriki.

Peter Zgaga
PRAZNIKI
In tako smo več ali manj srečno pririnjili v november, predzadnji mesec tekočega leta. Vsak mesec ima svoje posebnosti in tudi november ni brez njih.
Trije važni prazniki so v njem. Prvi je pristno slovenski, drugi je političnega pomena, tretji pa izrazito ameriški. To so: sv. Martin, Dan premirja in Zahvalni dan.
Dan premirja bo letos menda odveč, kajti v Evropi divja nova vojna in se v tem času ne kaže spominjati tistega dne pred enaindvajsetimi leti, ko je trobentač na francoski fronti dal znamenje za ustaviitev sovražnosti.
Premirje bi bilo pomembno, če bi mu sledil mir, pa so se vsa ta leta vršile le priprave za novo vojno, ki smo jo dočakali in nihče ne ve, kdaj in kako bo končana.
Tudi sv. Martin nima več tiste veljave kot jo je imel nekoč. Odprava prohibicije je zmanjšala število rojakov, ki so se septembra in oktobra mučili po kleteh, kleli in trpeli, pri tem se pa nadali naturnega čudeža—izpremembe sladkega mošta v i-kro vinsko kapljo, ki jo je prišel blagoslovit svetec iz daljnih nebes.
Zolaj je te lope navnoč nadalje manj in bo menda kmalu povsem opuščena, kajti sv. Martinu je prevzela job alkoholna oblast, ki v vsaki državi drugače gospodari. Slovence, ki okušamo sadove tega gospodarstva, zmajujemo z glavami in včasih prav pošteno pljunemo, čes, kdo in kako je za tega neužitnega zlodja zbrozgal!

Dopisi
Barberton, O.

ca Slovenska Mška Zveza, podružnica št. 1., bo v soboto dne 11. novembra 1939 slavila prvo obletnico ustanove s banketom, kateri se prične ob 7.30 zvečer v dvorani Dornovine, na 14. cesti v Barberton, O. Po banketu sledi ples, za katerega bo igral Hojzerjev orkester.

Vsak Slovenec, kateri je že slišal rekorde ali ta orkester, ve, da ne more mirovat, ko igrarajo dobro polko. Zraven tega bo vsak tisti, kateri se udeleži banketa, vdeležen srečke za enega treh prostih dobičkov, kateri so sledeči: radio aparat v vrednosti \$50, fountain pen in pencil set, in silver ware set.

Vljudno vabimo vse člane vseh podružnic, kakor tudi vse prijatelje in znance od blizu in daleč, da se udeležijo te izvrstne zabave.

Za vašo cenjeno udeležbo se vam že naprej zahvaljujemo in upamo, da vas vidimo na tečajnosti dne 11. novembra.

Vincent H. Lanter.

Zaklal spečo ženo in se obesil

Mladi Hasan Hajjić z Ravne gore pri Sarajevu, ki se je pred dnevi vrnil od vojakov je od domačih zvedel, da mu je bila žena, s katero je bil oženjen še le nekaj mesecev, nezvesta.

Hajjić se je za tem napil žganja in nabrusil velik kuhinjski nož ter počakal, da je žena Selima zaspala, nato pa jo je na prav zverzični način zaklal ter ji pustil zasajeni nož v sreu, sam pa se je takoj nato obesil.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— \$ 2.60
200 Dinar.	— 5.00
300 Dinar.	— 7.25
400 Dinar.	— 9.50
500 Dinar.	— 11.75

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za darilne pošiljave v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili nove zveze, po kateri je mogoče našim rojakom vtrčiti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povisana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Operarjamo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE “CABLE ORDER”. — DOPLAČATI JE TREBA \$2.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POTNIŠKI ODDELEK : :
216 West 18th Street, New York

Denarne pošiljatev

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V ITALIJO

Za \$ 0.25	Lir 100
\$ 1.25	Lir 500
\$ 2.50	Lir 1000
\$ 5.00	Lir 2000
\$ 12.50	Lir 5000
\$ 25.00	Lir 10000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUMNA NAKAZILA IZVŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PREDSTAVNO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

TAJGA GORI!

...tisoče in tisoče kilometrov daleč se razteza sibirski kraj. Pokrajine ki bi na njih po cele evropske države dovolj prostora so porasle z rodinim pragozdom, v čiglobine se ni upal prodreti oben človek. Samo na ovih veletokov Oba, Jeni in Lene in njih pritokov je ribič svoje mreže v omerno mimotekočo vodo. Ugod hojevaio hrabri loveci višča po plen. Živali, ki jo na neskočni tajgi, se gorajo kruto boriti za svoj anek. Pozimi je tajga en neizmeren sklad ledu, in uraz, ki si ga ni moči predljati, mori in uničuje vse, a poletje, ki je tako ko kot skoraj nikjer več svetu, vsebuje drugačno hotno nevarnost — in to — požar.

...torej naj bo pa človek svojega poklica vesel! Bilo je že poldne, ko smo prišli na jaso, ki je bila obrasla z visoko travo, v sredi pa je bila temnozelenata trata, polna pisanega evetja. Tu smo položili svoje kosilo. S tovaršem sva postala pozorna na to, ker Kalistrat, ki je bil navaden sibirski kmet, pa je svojega nadlovca že več let spremljal na lovih, ni skoraj nič jedel in je le malo govoril. Dolgo je zrl v nebo, ki se je ločilo nad drevesnimi krošnjami v tisti prazni, prozorni sinjini, kakršna je v Sibiriji tudi pozimi, v najhujšem mrazu. "Kaj ti pa je," ga je slednjiče vprašal Ivanovič, ko je Kalistrat zavrnil tudi zganje narejeno iz divjih sadežev, ki ga je sicer zmeraj rad pil. "Nič," je odvrnil Kalistrat. "Le ozračje je malec preveč jasno in preveč vroče. In pa" je oklevaje dodal, "moj nos mi ne da mira."

...da ni-va midva niti malo lila na kaj takega tistega ga junjskega dne, ko sva na medvedji lov kar dva zkušena možakarja iz Medžija, iz kraja, ki je izhodina love na obrobni pokraj tajge. Čelo spričo strica medveda, v tem letnem času večkrat po nevarnem, ker pohaja sam lov, da si preskrbi maščovo dolge pozimske dni, sva bila v sve-ti varnosti. Nih psov nista imela s seboj, ti večidel le motijo s svojnestrpnim laježem, s čimer ažejo medvedom sme, s kase so preganjani. Pač pa se oborožila z bodali, zakaj zvitit tič je večkrat postalo nasprotni presenečenemu en, ki jih ne zapazi, ko se lišno pojavijo iz svojih živnih skrivališč.

...Porfjon Ivanovič je dvignil obrvi: "Tvoj nos? Ali kaj vohlaš?" Pa obrazu Ivanoviča so-deč, smo spoznali, da ga je moralo nekaj hudo zaskrbeli. Vstal je, se oziral okoli, in si dal roko na uhelj, ko da mora nekaj posebnega zaslišati. Pa je ostalo vse jako tiho, to je bila tišina posebne vrste. "Res," je povzel Porfjon. "nekaj ni prav. Ptiči ne pojo, uravljaje se ne zganajo." Nosnici Kalistratovega tipično sibirskega nosa sta se napenjeli in plahneli z njegovimi globokimi dihi, ki je ž njim vohali okoli. "Mir," je dejal nato, "le za hip!" Stekel je k bukvi in se naslonil z ušesom na deblo. Obraz mu je bil videti še bolj v skrbeli, ko se je vrnil k nam. Potem je z ostrim nožem odrezal šop trave in se ulegel pod drugo drevo. Nastavil je uho na tla, prisluhnil minuto in še eno. Slednjič je spregovoril. "Ogenj!"

...rodrla sva dva kilometra v go, ali bolje, prerinila sva bila skozi grmičje, vse za- skupaj, in skozi križem ee veje. Najina spremljeva, ki sta bila izurjena v lovu, sta stopala pred na. Previdno sta se ozirala na kraje in sta zlasti pazorno trila drevesa. "Te prevečjazverine" je dejal Parfjon novič, 45 letni možakar, večkrat čepijo zgoraj v kros- Če potem nenadoma pla- nazdol, moraš takoj do- zadeti z bodalom, sicer te ka (medved) pohrusta za erjo."

...Parfjonov obraz je temno zardel. Dvignil je roko, si zastrl oči z njo, in je za hip nepremično raziskujoče zrl v neko določeno smer. "Prehodili smo vsega skupaj kakih šest kilometrov," je do-gnal "Če ogenj ni daleč, ne bomo prišli iz njega ven. Tu, na leví od nas, kaka dva kilome- tra daleč, je reka. Nazaj ne moremo, saj se ogenj bliža od- tod, odkoder bodo zverine, ki bodo prav tako pribežale k re- ki, odsekale pot in nas uničile. Zato pa brž vsaka minuta je velikega pomena za življenje ali smrt."

Veliki Atlas sveta

...Vojujoči se narodi v Evropi varjajo zgodovino. Svetov- vesti pa ne morete razum- zasledovati brez velikega in esljivega zemljevida, kot je primer Hammond's New Eras las of the World. "Res," ste rekli, "toda po končani jni zemljevidi, ki so sedaj anani, ne bodo več dobri." To- vse drugo je res, kot ta tre- ev, ako vpoštevamo ta atlas. tukaj pride poglavitna ar. Z atlasom boste prejeli aznico, s katero boste proti čilu 25 centov dobili dodat- zemljevide, ki kažejo pre- njene meje vseh držav, ki do prizadete vsled mirovne godbe, in jih boste prejeli te- na 60 dni po zaključku vojne ko bodo podpisane mirovne

...pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem at- lasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančno- sti izpolnili vaš svetovni zem- ljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja sa- mo \$2.75 za Združene države in \$3.— za Kanado (t. j. vsled carine na angleške knjige, in 25 centov nekoliko pokrije svo- to, ki jo je treba plačati). Ta veliki atlas dobite pri KNJI- GARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York. Z vsakim naročilom priloži- knjigarna brezplačno 5 sloven- skih knjig, ki jih izberite iz seznama na zadnji strani lista.

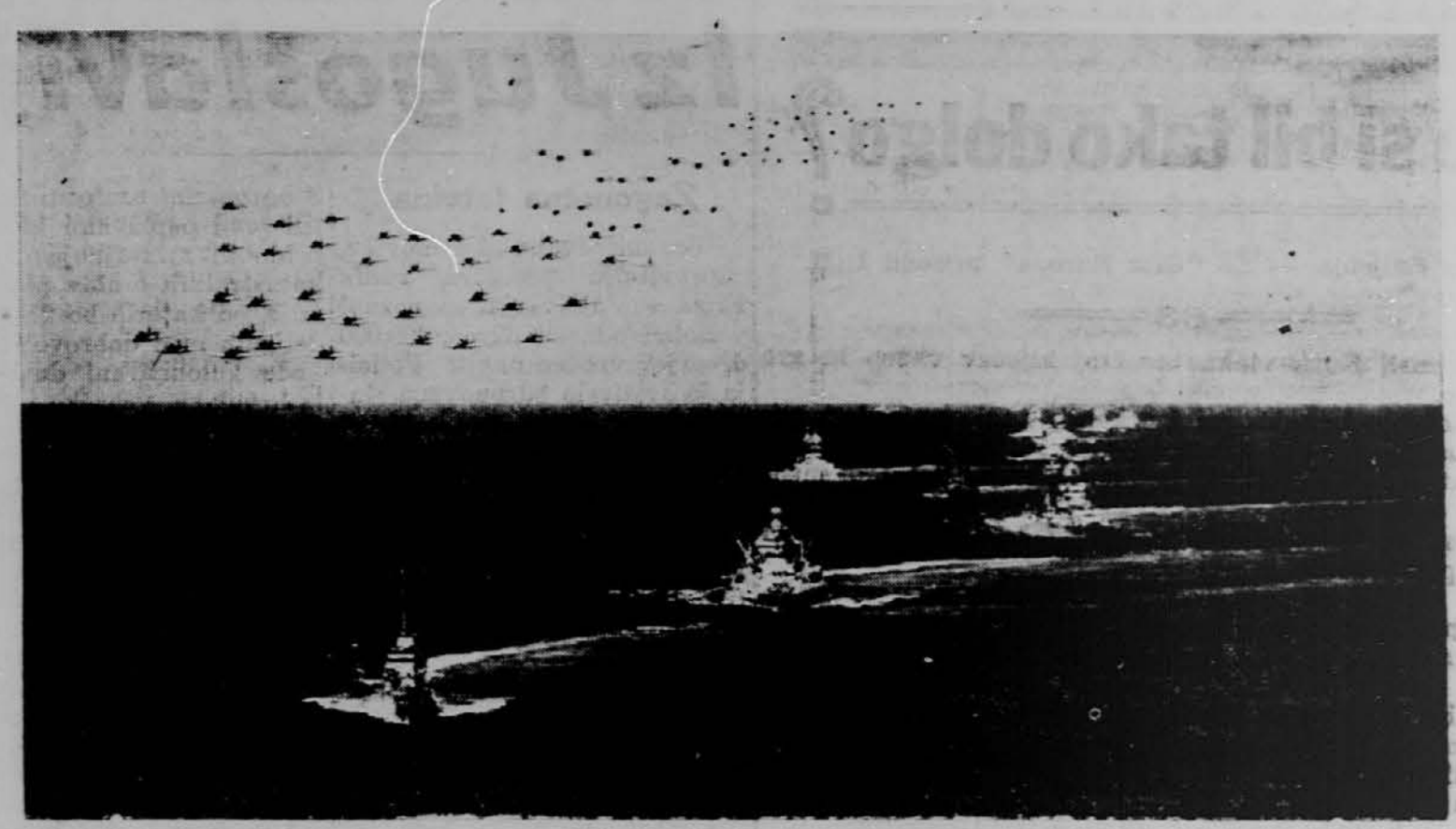
...Naglo smo pobrali svoje reči. Parfjon, orjak po svoji postavi, si je svojih šest bodal pripravil za boj, midva "civilista", pa sva si nabila samokrese. Ko smo za minuto obstali, da smo se oddahnili, smo tudi mi za- vohali dim. "Salamenska reč," je zaklel Porfjon, "vrag naj ga vzame! Čisto blizu je. Ze- fir ga je bil odgnal od reke, zato ga nismo že v Medvedjem zavohali."

...Vodnika sta naju silila, da naj prav brž pohitiva. Tako smo bili že čez pol ure tega naglega bega strahovito zdelani. Saj smo morali naprej, ne da bi pazili na trnjevo grmičje, ki nam je v divjem vrvežu zapiralo pot. Kmalu nam je tekla kri iz prenmogih ran, vendar nismo obstali, saj se je z vsakim korakom povečal tudi duh v ozračju. Ali bomo prišli skozi? Sree nam je burno utripalo, znoj nam je v potokih lila s čela, ranjene roke in noge so nas bo- lele, a morali smo naprej; za- kaj če bi odjenjali, bi bila to smrt za nas. Smrt — ki smo doslej obču- tilí njeno bližino le po strahot- nem molku v gozdu, po dimu, ki je že zastiral nebo in po vra- tu, nosu in ušesih — se je za- čela zdaj oglašati z neznan- skim, tisočglasnim zborom sa- mih prestrašenih divjih zveri. Med vsemi je bilo najbolj groz- no slišati strahotni bas medve- dov, vmes tuljenje volkov, za- vijanje hijen in šakalov. Do- zdevalo se je, ko da so že med nami. Parfjon je opazil naše pre- padene obraze, rekoče: "Ne bojte se! Med nami in zvermi je najmanj za uro dol- ga pot; preden pa bi prišla zver do nas, moramo biti mi že pri reki. Precej široka je in preplavati jo bomo morali, preden nas bodo zveri dohitile."

...Nebo je od neizmernih jat ptičev postalo črno. Tudi pti- čí so leteli k reki, da bi se re- šili žgoče pripeke ognja, ki se je večal in večal. Ali ni bilo že prepozno za nas in zanje." Grozeči, gosti dimnasti ob- laki, ki so nas zdaj zavili va- se, in ki se je njih dušeci sopuh spojil z vsakršnimi izpuhi uni- čenega drevja, grmičja in ži- vih bitij, so nam le potrdili, če- sar smo se tako bali. Za hr- botom smo imeli zverine, ki so bi- le v svojem strahu pred smrtjo še bolj nevarne, pred nami so bile trnjeve gozdne ovijalke, ki so nam zastavljale pot, zdaj zdaj pa še ta nevarnost, da se zadušimo.

...Ze smo si morali držati rute na ustih in smo dihali le skozi nos. Oči niso videli nič, tipa- joče roke niso čutile nič, tavalí smo dalje ko slepci. Ali bomo dospeli do reke? In če bomo prišli do nje, ali ne bo preglo- boka in preširoka, in bomo mo- gli čez njo? Le nobenih vpra- šanj! Le naprej, dokler količ- kaj moremo. Zmogli smo pa zmeraj manj. S silo obupa je Kalistrat raz- sekaval zverizeno in zmedeno grmičje, da nam je tako pri- pravil pot. Rjovenje se je vedno bolj in bolj večalo. Ali so nam bili medvedje in volko- vi že za petami? Tajga gori! Kolikokrat sem bil že slišal ti dve besedi, a še zdaj sem razumel njun pomen. Zdaj sem vedel, kaj se to pra- vi. Že smo zaslišali prasketa- nje in hrstljanje. Kako daleč je še do reke? Strahotno vpra- šanje naših zmedenih možga- nov. (Nadaljevanje na 4. strani.)

MORNARŠKA SILA ZDRUZENIH DRŽAV

Ameriška mornariška sila je bila nazorno pokazana na zadnjih mornariških manevrih v vodovju južne Kalifornije, ko je bilo zbranih 100 bojnih ladij in 400 mornariških aeroplanov. Manevri so bili sicer tajni, toda nekaj slik je bilo dovoljeno vzeti.

ANGLEŽI O NEMŠKEM LETALSTVU.

Londonški list "Daily Herald" je priobčil dolg članek o sposobnosti nemškega letalstva. Nemška letalska armada, pravi avtor, je izredno močna. Letalsko oboroževanje se je v Nemčiji pod Hitlerjem v celoti posrečilo. Leta 1935 je nemški tip vojnega letala Heinkel prekašal vse druge letalske tipe, ki so bili konstruirani v Franciji in Angliji, upoštevati pa je treba, da je najboljšee letalo polnovredno največ dve leti po zgraditvi. Leta 1937 je Nemčija nadaljevala gradnjo modelov iz leta 1935. Čeprav se je pokazalo, da so med tem druge države že močno izpopolnile svoje letalske motorje in da nemški tip iz leta 1935 ni bil več na višku. V primeri z modernimi letali drugih držav so tudi franco- ska letala zelo neokretna. Neokretnost nemških letal je mo-

goče videti že po težkem letu v višini 2000 do 5000 metrov. Mnogo boljša so letala, ki jih je Nemčija zgradila po letu 1937 in so tipa Messerschmid in ta letala so mnogo hitrejša in motorji odpornejši, toda v primeri z angleškimi motorji Rolls Royce se po angleškem imenju ne morejo kosati. Nemška letala so bila zgraje- na za odlet in pristank v ure- jenih letališčih, v vojni pa letal- ci ne morejo vedno računati z dobrimi letališčih. Angleška le- tala lahko pristanejo v Sahar- ski puščavi ali pa na hribovju. V tem pogledu si angleški vo- jaški krogi obetajo mnogo prednosti pred nemškimi letal- li. Nadalje so bili po mnenju angleških letalskih strokov- njakov nemški piloti preveč hitro izpuščeni iz pilotskih šol.

NAJVEČJI SLOVENSKI PUPILARNO VARNI ZAVOD
MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA
 Stanje vlog preko Din 420.000.000.—
 Lastne rezerve nad " 25.000.000.—
 Dovoljuje posojila proti vknjižbi.
 Za vse obveze hranilnice jamči
MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

ZIVALI IN BARVE.

Mnoge raziskave in opazo- vanja dokazujejo, da imajo ži- vali izrazit čut za barve, če- prav je v marsičem drugačen nego pri ljudeh. Tako pravijo, da vrabci ne morejo trpeti za- reče modrine in če jih hočeš pregnati s kakšnega vrta ni drugo potrebno, nego da obe- siš na grede trakove takšne barve. Nasprotno pa imajo vrabci veliko veselje z rumeno barvo. Ribe na rdečo vabo baje bo- lje reagirajo nego na drugo- barvano. Da imajo komarji radi temnejše barve, je menda že vsak opazoval. Tudi čebele zelo dobro razlikujejo barve in ta čut za barvo izkoriščajo praktično na ta način, da bar- vajo nanje z različnimi barva- mi, tako da čebela, ki se vra- ča obložena v čebelnjak, ne iz- gubi časa z iskanjem svojega panja. Psi in konji menda ni- majo pravega čuta za barve.

KARL MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi sen- ci" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najboljši spo- sopenik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL
 4 knjige, s slikami, 627 strani
 VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karašana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
 Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
 4 knjige, 598 strani, s slikami
 VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.
 Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
 4 knjige, 594 strani, s slikami
 VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
 Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV
 4 knjige, s slikami, 577 strani
 VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vadarju.
 Cena \$1.50

V GORAH BALKANA
 4 knjige, s slikami, 576 strani
 Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golob- njaku. — Mohamedanski svetnik
 Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT
 12 knjig, s slikami, 1704 strani
 VSEBINA: Isseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Ne- varnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
 Cena \$3.50

WINNETOV
 12 knjig, s slikami, 1753 strani
 VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
 Cena \$3.50

ZUTI
 4 knjige, s slikami, 597 strani
 Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč- no. — Rih in njegova poslednja pot.
 Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri
Slovenic Publishing Company
 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

63

Tako misli Kurt, vtakne sveženj ključev v žep in gre v obednico.

Dr. Horvata že najde pri ženskah in tudi sam sede k mizi. Klaus in Rut sta edina, ki ne jesta mnogo. Včasih si izmenjata nagel pogled ter se brezbrizno vdeležujeta medsebojnega razgovora.

Ko vsi odlože vilice, grede v družabno sobo, sluga pa pospravi posodo.

Klaus obstoji pri peči, gospodar udobno sedi v naslonjaču. Gospa Marija plete volneno odejo, Rut nekaj dela pe sobi, Iduna pa tudi sedi v naslonjaču. Pri tem pa pogleda Klaus.

"Ali hočete pozneje jahati z menoj, gospod doktor? Pokazala vam bom lovski prostor, kjer boste jutri z mojim očetom čakali na divjačino."

Klaus se prikloni.

"Rad — mogoče v eni uri, ali vam je to prav?"

"Gotovo! Zakaj pa ravno v eni uri?"

"Ker bi hotel prej vam in vašim starišem nekaj odkriti, kar vas bo vse zelo zanimalo."

Vsi, razun Rute, ga radovedno pogledajo in Iduna pravi:

"Nikar me ne delajte tako radovedno."

Klaus jo ostro, toda mirno pogleda.

"Radovedno vas ne maram napraviti, toda — zelo boste morali biti pazljivi."

Kurt Weyersberg si je, ne da bi ženske vprašal za dovoljenje, prižgal posebno močno cigaro ter veselo piha dim pred se.

"Ako morem pri tem udobno sedeti, tedaj sem pripravljen podariti vso svojo pazljivost. Torej, kaj nam imate povedati?"

Klaus naglo pogleda Ruto, ki mu stoji nasproti in za hrbtom ostalih ter se naslanja na izrezljeno omaro.

"Gospoda, odkritje, ki vam ga moram dati, vam ne bo zvenilo v ušesa tako prijetno, kakor ono, ki sem ga vam podal nedavno. Takrat sem vam povedal, da sem edini, ki se je vrnil od epske ekspedije."

Kurt Weyersberg se naenkrat na svojem stolu visoko vzravna in Iduna se zgaene. Gospoj Mariji pa pade iz rok ročno delo in pogleda Klaus-a z veliko napetostjo. Samo njene oči vprašujejo, njen mož pa s hripavim glasom zakliče:

"Kaj pa naj to pomeni? Ali hočete svojo prvotno izjavo preklcati?"

Klaus se nekoliko prikloni.

"Ne naravnost preklcati, temveč samo nekoliko popraviti in dopolniti. Prosim, da mi oprostite, ako to napravim šele sedaj."

Kurt Weyersberg močno udari z roko po naslonjalu stola, Iduna pa strmi v Klaus-a z žarečimi očmi.

"Za vruga vendar, gospod doktor, nikar nas ne razpenjajte na natezalnice. Ven z besedo, brez ovinkov — na mene ste napravili popolnoma utis, kot da imate sporočiti nekaj skrajno neprijetnega."

"V resnici se bojim, da vsled mojega odkritja ne boste nič kaj veseli. Toda nočem vas še dalje zadrževati — kratko in jedrnatno — Klaus Weyersberg živi!"

Kot zadet od strele, se Kurt Weyersberg zopet zlekne na stol. Iduna zelo prebledi in si z nrcovno roko gladno čelo. Gospa Marija pa naglo zamahne z rokami, kot bi jih hotela dvigniti proti nebu. Toda molči. Samo plaho in v skrbni gleda svojega moža in hčer.

"To — to je — saj ni res!" vzklikne Kurt Weyersberg v največjem razburjenju.

"Pa je vendar res, gospod Weyersberg. Samo vas nisem hotel takoj spočetka prestrašiti z resnico. Klaus Weyersberg živi in to je resnica."

"To je neumnost! Tega ne verjamem! Kje pa je?"

Klaus zopet stopi za korak naprej.

"Pred vami stojim; jaz sem Klaus Weyersberg!"

[Nekaj časa vlada globoka tišina. Kurtu Weyersbergu skoraj stopijo oči iz obraza. Iduna strmi v Klaus-a, kot bi bilo brez uma, toda gospa Marija pritisne roke na srce, kajti takoj verjame, kar je Klaus povedal, ker je rada verjela. Čez nekaj časa pa se Kurt Weyersberg glasno in krčevito zasmije.]

"Bog ve, da je to šala! Najbrže niste pri pravi pameti, dragi gospod doktor. Prav po volji bi vam bilo z lepo, majhno komedijo sestri v gorko gnezdo. Ne, ne, račun ste napravili brez krčmarja. Vi ste in boste ostali nekdanji prijatelj mojega nečaka in se imenujete dr. Horvat, kakoršnega ste se nam predstavili. Vsakdo bi lahko prišel in bi trdil, da je Klaus Weyersberg. Ne, gospod doktor, tega ne verjamemo."

Klaus pa ga mirno pogleda.

"Ako ste o tem prepričani, ali ne, jaz vam morem dokazati, da sem Klaus Weyersberg."

"Dokazati? Kako morete to dokazati?"

"S svojimi listinami, svojim potnim listom."

[Kurt Weyersberg se zopet glasno zasmije.]

"Listinami? Za kako neumnega pa me smatrate? Te listine ste vzeli svojemu prijatelju Weyersbergu. Samo ne domišljajte si, da bo kdo verjel vašim pravičjem! Nikdo tukaj vas ni spoznal za Klaus-a Weyersberga."

"Ne tukaj v hiši, kajti odtislovi ste vse stare služabnike. V resnici sem se tudi toliko izpremenil vsled velikih naporov in trpljenja, da me niti sodni svetnik Frensen ni takoj spoznal. Spoznal me je šele čez nekaj časa. Navzlic temu pa mi ne bo težko dobiti prič, ki me bodo zopet spoznale."

"Bežite, kaj pa še! Take prič je mogoče kupiti. Toda to vam ne bo nič pomagalo."

[Klaus stopi tik pred njega.]

"Molčite! Prepovem si vsako žalitev! Sedaj veste kdo sem in to sem vam samo povedal, da se morete v miru pripraviti in se zopet morete privaditi na misel, da to dedščino izročite pravemu dediču. O tem ni nikakega dvoma, kajti, četudi me ne bi nikdo spoznal, je neko posebno znamenje, ki je zaznamovano v mojem potnem listu in katerega nikdo na svetu, razun mene, ne more pokazati. Četudi sem se drugače zelo izpremenil, to znamenje pove, kdo sem. Več o tem vam ne maram govoriti. Sedaj ste poučeni, vse drugo pa bo razgodilo sodišče."

(Dalje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije

Zagonetna tatvina

Baronu Ivanu Adamoviču, upravitelju posestva grofa Eitza v Vukovarju, so neznani vlomilci odnesli okrog 200.000 dinarjev vreden nakit. Policija je aretirala baronovega slugo Antona Šavba, pri katerem je našla škatlo za nakit, toda kmalu se je izkazalo, da najdena škatla ni bila last okradenega barona. Adamovič je najel v Zagrebu zasebnega detektiva, ki se trudi, da bi razjasnil zagonetno tatvino.

Pančevaško polje je izsušeno

Izsuševalna dela na Punčevaškem polju so končana. Regulacijska in druga dela so stala okrog četr milijarde din.

Z ogromnim nasipom so zaščitili pred poplavami 14 vasi in pridobili z izsušenjem 54.000 katastralnih oralov plodne zemlje, od katerih bo 27.000 razdeljenih med dobrovoljce. Tu bodo kolonizirani dobrovoljci iz hrvatske, vrbaške in zetske banovine.

Zaradi izpita v smrt

Blizu Čakovca se je pred dnevi vrzel pod vlak neki mladenič, pri katerem so našli listek z besedami: Pišem se Richard Puke in sem Madžar. V teku policij-ke preiskave so dognali, da je samomorilec 19-letni dijak koprivniške gimnazije Ivan Matič, ki je obupal nad življenjem ker je padel pri pripravnem izpitu iz nemškega jezika.

TAJGA GORI!

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Tedaj se smo začeli Parfjono-vo glas:

"Ali gremo prav?"

Bog nebeški, še kaj! Torej nam preti še nevarnost, da moramo zaiti v globinah gozda, iz katerega tudi brez požara in brez divjih zveri ne more nihče ven, če je sled izgubljena za njim.

Kalistrat je za hip obstal.

"Prav," je nato odvrnil kot človek, ki si je v svesti zmage. Srknil je zrak skozi nosnice in še dodal: "Vodo čutim."

Upanje nam je spet oživilo. Toda gozd nas ni hotel pustiti iz sebe, metal nam je ovire vrh ovir pred noge, bodoče roke so se nam od vsepoved iztezale nasproti. Kalistrat se je okrenil in nas tolažil: "Ne bo več dolgo. Samo še dva-čet minut."

Jaz nisem mogel nič več dihati. Dim mi je zamašil ušesa, nos in usta; tudi druga dva "civilista" sta bila na koncu svojih moči.

"Ne moremo nikamor več,"

Kalistrat je izginil, a čez hip nato smo ga zaslišali:

"Reka!" Grmičje se je razdelilo. Kalistrat je bil spet pri nas. Zgrabil me je za roke in me vlekel za seboj. Parfjon pa je storil isto z mojim spremeljvalcem. Čez nekaj korakov smo bili na bregu reke Indigirke.

Zdaj ni bilo časa za kako razmišljanje — kar brž na ono stran. Vrgli smo se v de-ročo reko, v vrtinec in pene — Indigirka je tu bolj nevarna kot Volga — inko smo deset minut naporno plavali, smo prispeli na drug breg. Rešeni!

Z onstran brega pa je prihajalo k nam neznanstvo rjovenje zveri, ki od strahu niso vedele ne kod ne kam. Bile so pač tik za nami in Parfjon se je pokrižal, rekoč: "Srečo smo imeli." Kalistrat pa ga je zavrnil: "Moj nos je vedel."

Potem se je obrnil tja, odkoder se je razlegalo tuljenje. Pogled mu je postal zamišljen in otožen. Parfjon se je ozrl vanj, rekoč: "Vem, kaj misliš!"

Kalistrat je pokazal na debela, ki so ležala okoli. "Lahko bi človek postavil most tem zverinam," je navezal na Kalistratovo opazko. "Toda — potem smo mi izgubljeni." Tako smo šli naprej, ničesar nas ni več oviralo, pa vendarle nismo bili od srca ve seli. Vsakdo od nas je mislil na divje zverine, ki so bile povsem v oblasti ognjene smrti.

Mahoma je Kalistrat obstal in dejal Parfjonu: "Zdaj boš tudi brez mene mogel iti dalje. Jaz grem nazaj. Moram pa moram pomagati tem hudim."

Začel je preklinjati, kakor zna samo kak Sibirijec preklinjati, ki bi bil tozadevno lahko vsemu svetu za zgled. Nato se je poslovil in se vrnil.

Ko smo prispeli v Medvedžije, so nam moški, ženske in otroci prihitali naproti, saj so jim bile saje naznanile nevarnost. Polni strahu so povpraševali po Kalistratu in Parfjonu, jim je stvar pojasnil.

V Medvedžiju smo prenočili. Opolnoči, ko smo že hoteli iti spat, se je nepričakovano pojavil Kalistrat. Videti je bil ves podivjan, pod levim očesom je imel debelo, krvavo bunto, na rokah pa modre marge.

"No, ali si jih rešil?" ga je Parfjon vprašal.

"Sem; most sem jim postavil," je odgovoril. "Zdaj niso nič več nevarne, tri mesece ne bodo pozabile tega veselja. Obtronki vseh gozdov so v plamenih. Hvale bodi Bogu, da je razen ognja ustvaril tudi vodo."

Drug dan sva se odpeljala nazaj v Omsk.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:	SVETA URA (št. 408) 416 strani; velike črke . . . 1.50
KVIŠKU SRCA v imitirano usnje vez 50 v najfinije usnje vez 1.20 v bel celulozid vez. 1.20	SVETO PISMO \$3.—
KAJSKI GLASOVI platno vezano 50 v usnje vez. (št. 415) 1.— v celulozid vez. (št. 614) 1.50	KATOLIŠKI KATEKIZEM . . . 50
KRISTUS KRALJUI (preko tisoč strani) sestavil dr. Ivan Vrečar . . . 1.75	Angleški molitveniki: (ZA MLADINO) Key of Heaven fino vezano 35 v usnje vezano 35
VEČNO ŽIVLJENJE (640 strani) sestavil Gregorij Dečjak . . . 1.25	CATHOLIC POCKET MANUAL v fino usnje vezano 1.—

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Razne vesti.

GENERAL INGR POVELJNIK ČESKE LEGIJE V FRANCJI.

V mesecu juliju se je posrečilo bivšemu čehoslovaškemu generalu Ingru pobeigniti iz protektorata na Poljsko. General je bil med begom preoblečen v kmeta. Iz poljske Gdynije je odpotoval v Francijo, kjer je nedavno postal poveljnik čehoslovaške vojske, ki se bori na francoski strani.

Ingr je bil v Čehoslovaški zelo popularen vojak. Rojen je bil na Češkem in je v začetku svetovne vojne pobeignil iz avstro-ogrske vojske. Kot prostovoljec se je boril leta 1914 v Srbiji. Bil je šele 20 let star. Po okupaciji Srbije se je pridružil ruski vojski in je ustanovil v Rusiji osvobodilne legije Čehov in Slovkov. Sodeloval je pri reorganizaciji ruskih čet, ki so se umikale iz Galicije. Po propadu vlade Kerenskoga je z oddelkom čehoslovaških legionarjev prišel na francosko fronto in je bil pred prenehanjem poveljnik češke legije na Tirolskem. Leta 1930 je bil imenovan za divizij-kega generala in je poveljeval češki vojski na obmejnem področju Moravske Ostrave. Novinarjem v Parizu je general Ingr izjavil, da šteje čehoslovaška legija na francoskem že 25.000 borcev.

NASVETI ZA OHRANITEV MIRNIH ŽIVCEV.

Oblasti za pasivno obrambo civilnega prebivalstva v Parizu so objavile recepte s pomočjo katerih civilno prebivalstvo lahko pomiri živce ki pri ne-

katerih zelo tipijo zaradi pogostih alarmov. Nekaterih, ki se morajo ob vsakem alarmu poskriti v zaklonišča, in si nadejati plinske maske, se je polastnila tudi duševna depresija. Civilno prebivalstvo so zaradi tega pončili, kako si lahko ohrani duševno ravnotežje.

Mnogi Parizani so bili vsaj po prvih alarmih tako razburjeni, da niso mogli ponoči spati. Proti nespečnosti pripravila pasivna obramba mladenke kopeli in kopeli v vodi, v kateri se namoči lipovo evetje ali kamilice, katerim se pridene nekaj kapljice baldrijana. Kopeli pa ne smejo biti pretople. Mirne živce ohranijo tudi mladenke ali mrzle prhe. Prhanje pa ne sme trajati dalje kakor 10 do 30 sekund. Po kopeli je treba telo odrgniti z brisačo in nekaj minut telovaditi. Za odraslega je treba raztopiti 3 kilograme soli v kadi, za otroke pa 1 kilogram. Tudi s primerno dieto si lahko ohranimo duševno ravnotežje in pomirimo živce. Najbolj priporočljivo je uživanje na raznuju pečenege mesa, telečjih jeter, leče, riža, sira, sadja, kakao ali čokolado ter v primernih količinah rdeče vino.

NOVA japonska ofenziva

TOKIO, Japonska, 31. okt.—Japonski letalci so včeraj ob-streljevali kitajske province Honan, Kansu in Šensie. Porušili so več važnih železniških križišč.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

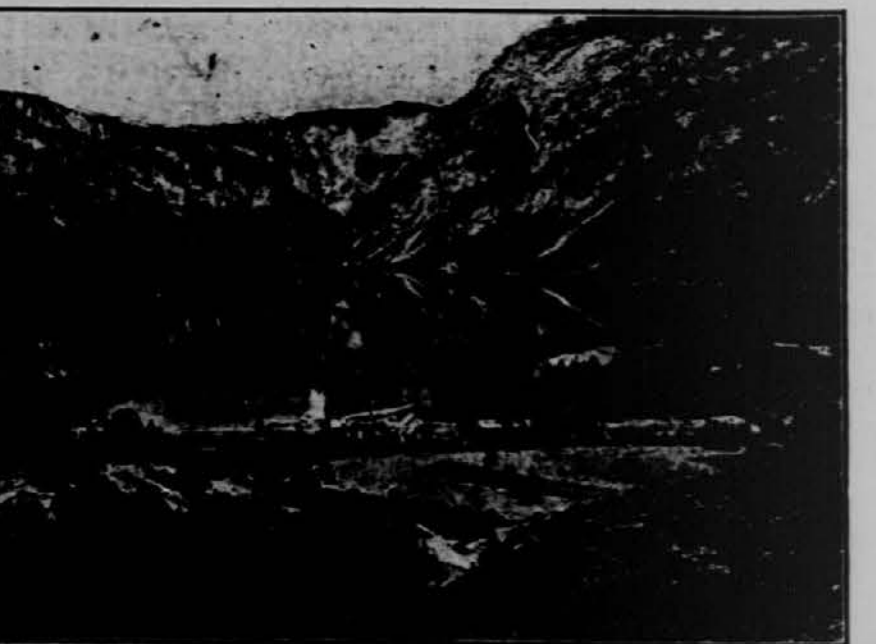
"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bokinjaško jezero

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prost za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, vsakemu jih je mogoče naročiti. Storitve to še dene, ker bo zaloga kmalu iztekla.

5 KNJIG \$ za

1. Andrej Hofer (Junaki vodja Tiroleev)
2. Belgrajski Biser (Vlto Jelen)
3. Beneška Vedeževalka
4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)
5. Božični Darovi (Rudolf Vral)
6. Burska Vojska
7. Cvetke (H. Maj)
8. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
9. Devica Orleanska
10. Dve sliki (Ksaver Mešk)
11. Duhovni boj (Lorenz Skupop)
12. Fra Diavolo
13. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
14. Gozdovnik, I. zvezek (H. Maj)
15. Gozdovnik, II. zvezek (H. Maj)
16. Hudo Brezdn (Fr. Erjavec)
17. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
18. Korejska Brata, črtica iz mladosti v Koreji (Josef Spillman)
19. Krvna Osveta
20. Mesija (Dr. Jeglič)
21. Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Mešk)
22. Maron, krščanski deček z Lilnona
23. Musolino
24. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
25. Parizki Zlatar
26. Patria, Povest iz irske Junake dobe (H. Federe)
27. Faberki iz Roža (Ivan Albreht)
28. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugač)
29. Požigalec (H. Maj)
30. Pravilice (H. Maj)
31. Pravilice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
32. Povesti in Slike (Ksaver Mešk)
33. Ptice Selivke (Tagor)
34. Praški Judek (Josip Vol)
35. Praprčanove Zgodbe, Povesti (Anton Strazar)
36. Preganjanje Indijanskih mladih narjev (Josef Spillman)
37. Rdeča in bela vrtinca (Anton Huonde)
38. Revolucija na Portugalskem
39. Sisto s Sesto (H. Federe)
40. Skozi Širno Indijo
41. Spisi Kristofa Šmida
42. Student naj bo (S. Finžga)
43. Strahote vojne
44. Suneški Invalid (S. Košutnik)
45. Sveta Notburga
46. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
47. Večerna pisma (Marija Kmetov)
48. Vrtinar (Tagor)
49. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Mešk)
50. Vojnimir ali Poganstvo in k (Josip Ogrinec)
51. Zadnja Kmečica vojska (August Senon)
52. Zadnji dnevi nesrečnega kralja (S. Košutnik)
53. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
54. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planina)
55. Zgodovinske anekdote (Dr. Šarab)
56. Zlatokopi (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od leta nja nekoliko izkazana.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK